

Koniec z łączeniem sortowanych śmieci. Będą wysokie kary

Firma odbierająca odpady komunalne może zapłacić **od 10 do 50 tys. zł** za niewłaściwy sposób transportu. Nowe przepisy zakazują mieszania segregowanych frakcji ze sobą. Ma to ukrócić obecne patologie

Piotr Pieńkosz
piotr.pienkosz@infor.pl

To tylko jedna z ostatnich zmian w prawie, które wprowadziła nowelizacja ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2013 r. poz. 1399 ze zm., dalej: u.c.p.g.). Zmiany, które weszły w życie na początku lutego

tego roku, wprowadziły nowe obowiązki dla samorządów, związane z budową systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Przy okazji zmiany dotknęły również przedsiębiorców, którzy na zlecenie gmin wykonują zadania z zakresu odbioru śmieci od mieszkańców. Oto najważniejsze z nich.

OPINIA EKSPERTA

DANIEL CHOJNACKI

radca prawny, counsel,
zespół prawa ochrony środowiska,
kancelaria Domański Zakrzewski Palinka sp. k.

Konieczność opracowania mniejszych lub większych poprawek do reformy śmieciowej przyjętej w lipcu 2011 r. niejako od samego początku wpisana była do jej założeń.

Pierwsze poprawki zostały przyjęte w styczniu 2013 r., a więc kilka miesięcy przed faktycznym rozpoczęciem funkcjonowania reformy. Poprawki te miały przede wszystkim charakter porządkowy, a ich celem było usunięcie ewidentnych mankamentów legislacyjnych.

Zmiany, które wynikają z ostatniej nowelizacji, czyli ustawy z 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2015 r. poz. 87, dalej: u.c.p.g.), mają już nieco inny charakter. Nowelizacja ta powinna być traktowana jako swoistego rodzaju podsumowanie dotychczasowych doświadczeń, związanych z funkcjonowaniem reformy śmieciowej. Nowelizacja u.c.p.g. z 28 listopada 2014 r. weszła w życie, z kilkoma wyjątkami, 1 lutego 2015 r. Nowelizacja ustawy jest relatywnie obszerna i eliminuje istotną część dotychczasowych wątpliwości związanych ze stosowaniem u.c.p.g. Czy to oznacza, że przepisy regulujące reformę śmieciową są już idealne? Raczej nie, nowych wątpliwości związanych z ich stosowaniem z pewnością nie zabraknie.

1 Sankcje za łączenie odpadów

Zaostrzono sposób postępowania z odpadami w trakcie ich transportu. Od tej pory trzeba stosować takie zabezpieczenia, które uniemożliwią nie tylko przemieszanie się odpadów posegregowanych z tymi zebranymi w sposób nieselektywny, ale również przemieszanie się ze sobą odpadów posegregowanych różnych rodzajów (art. 9e ust. 2 u.c.p.g.). Ma to ukrócić obecne patologie: wiele firm, odbierając segregowane odpady od mieszkańców, i tak wrzucało je do jednego kontenera, a zmieszana zawartość nierzadko trafiała potem na wysypisko. Teraz wprowadzono jednoznaczny zakaz mieszania ze sobą selektywnie zebranych odpadów komunalnych różnych rodzajów. Brak dostosowania się do tego wymogu to dla przedsiębiorcy ryzyko zapłaty kary od 10 do 50 tys. zł.

2 Przedsiębiorca wskaże RIPOK

Przedsiębiorca biorący udział w organizowanym przez gminę przetargu na odbieranie i zagospodarowanie odpadów będzie musiał wskazać regionalną instalację przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), do której będzie przekazywał zebrane od mieszkańców śmieci. Jeśli przetarg organizowany przez samorząd dotyczył będzie jedynie odbioru śmieci, to ową instalację regionalną wskaże przedsiębiorcy gmina. Wybrana instalacja zapisana będzie następnie w umowie, którą przedsiębiorca podpisze z lokalnymi władzami. Wskazanie będzie miało charakter wiążący dla firmy, a więc zostanie ona rozliczona z tego, czy przekazuje odpady do ustalonego miejsca.

3 Odpady trafią bezpośrednio do instalacji

Kontrowersje budzi nowelizowany kształt art. 9e u.c.p.g. Stanowi on, że firma śmieciarska powinna przekazywać zebrane z nieruchomości odpady bezpośrednio do instalacji. Daniel Chojnacki z kancelarii Domański Zakrzewski Palinka zwraca uwagę, że literalne rozumienie tego przepisu prowadzi do wniosku, że wyłączono stosowaną do tej pory praktykę wykorzystywania stacji przeładunkowych. Czy taka będzie konsekwencja nowelizacji? Trudno dać jednoznaczną odpowiedź, trzeba czekać na wykształcenie się praktyki w tej sprawie, w tym orzecznictwa sądowego.

4 Sprawozdania raz na pół roku

Ostatnie zmiany objęły również obowiązki sprawozdawcze. Podmiot odbierający odpady od mieszkańców będzie sporządził sprawozdania nie co kwartał, ale co pół roku. Nie zmienił się za to zakres informacji, które zobowiązany jest podawać przedsiębiorca. Nadal konieczne jest podanie danych o masie zebranych odpadów z podziałem na poszczególne frakcje, a także liczbie obsługiwanych właścicieli nieruchomości.

Za przekroczenie terminu złożenia sprawozdania firma zostanie obciążona sankcją 100 zł za każdy dzień zwłoki. Nieprawidłowości lub braki w sprawozdaniu oznaczają zaś karę w wysokości od 500 zł do nawet 5 tys. zł. Nowością i rozwiązaniem korzystnym dla przedsiębiorców jest mechanizm obniżenia kary w sytuacji, gdy błędne sprawozdanie zostanie uzupełnione lub poprawione w terminie 14 dni od doręczenia przedsiębiorcy wezwania do dokonania zmian. W takiej sytuacji firma zapłaci karę od 200 do 500 zł.

5 Więcej obowiązków dla PSZOK-ów

Zmiany nie ominęły również kwestii punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK). Przedsiębiorca, który będzie chciał utworzyć taki punkt na zlecenie gminy, musi przygotować się na konieczność szerszego niż do tej pory zakresu działania PSZOK-u. Do tej pory były one zobowiązane przyjmować głównie elektroodpady. Od teraz do PSZOK-ów mieszkańcy mogą oddawać przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, meble, zużyte opony, odpady zielone, budowlane, a także inne śmieci o charakterze wielkogabarytowym. Następnie powinny one być przekazane do instalacji przetwarzania odpadów.

Nowym obowiązkiem dla prowadzących PSZOK-i będzie sporządzanie rocznego sprawozdania, które przekażą na ręce wójta danej gminy (burmistrza, prezydenta miasta). W dokumencie trzeba będzie umieścić informacje o masie zebranych odpadów komunalnych oraz o instalacjach, do których się je przekazało. Brak przygotowania sprawozdania będzie oznaczał kary.